

CHEMISCH WEEKBLAD

Orgaan van de
Nederlandsche Chemische Vereeniging

ONDER REDACTIE VAN
Dr. W. P. JORISSEN (Leiden)

14e Jaargang 1917.

D. B. CENTEN, AMSTERDAM

1917

REGISTER DER SCHRIJVERS.

	Bladz.
Aten (A. H. W.) , Een eenvoudig toestel voor de elektrolytische bereiding van natriumhypochloriet	398
Baat (W. C. de) , zie Schreinemakers (F. A. H.) .	
Bers (G. H. C. van) , Eene methode ter bepaling van ammoniakstikstof met formaldehyd	968
Blomberg (C.) , Overzicht van de theorie der ionisatie in een complex positief en negatief ion.	46
Cluwen (W. Meyer) , De bereiding van vloeibaren ammoniak voor ijsmachines in de gasfabriek te Arnhem.	162
Cohen (Ernst) , Een wetenschappelijk tijdschrift van de Nederlandsche Chemische Vereeniging	406
" " , Quo vadimus?	438
" " , Studiereizen	657
Duin (C. F. van) , Over wolfram- en siliciumbepaling in wolframstaal	169
Enklaar (C. J.) , De onderzoekingen van C. D. Harries over het ozoon en zijn inwerking op organische verbindingen	638
Filippo (J. D.) , Watergehalte van gebuild tarwebrood	922
Flottow (B.) , Ingezonden	704
Geerligts (H. C. Prinsen) , Toepassing van enzymewerkingen in de Oost-Aziatische huisindustrie.	5
" " , J. J. Hazewinkel †	267
" " , De chemische industrie in Nederlandsch-Indië.	1103
Haar (A. W. van der) , Over de vorming van m-nitrophenylhydrazine uit m-nitro-aniline volgens Bischler en Brodsky	147
Haas (R. N. de) , Wat zijn complexe ionen?	752
Hamburger (L.) en Koopman (W.) , Analyse van zeer geringe hoeveelheden gas	742
Hasselt (J. F. B. van) , zie Rinkes (I. J.) .	
Holgen (H. J.) , Iets over de Chineseesche alchemie	400
" " , Iets uit de geschiedenis van de Chineseesche mineralogie en chemische technologie	468

	Bladz.
Holgen (H. J.) , Kaliumbepalingen	578
Holleman (A. F.) , Ingezonden	436
Jacobs (W.) , Het stelsel $H_2O - Bi_2O_3 - HCl$ bij 30°	208
Jaeger (F. M.) , Over Pasteur's beginsel van het verband tusschen moleculaire en fysische dissymmetrie	706
Jansen (B. C. P.) , Een methode voor de nauwkeurige quan- titatieve bepaling van arginine in eiwitten	125
Jorissen (W. P.) , De Nederlandsche chemische industrie op de Jaarbeurs te Utrecht.	291, 319
" " , Isaac de Hollander en Jan Isaacsz. de Hollander, I, II	304, 897
" " , R. S. Tjaden Modderman (22 Juni 1857—22 Juni 1917)	578
" " , „Overeenstemmende” temperaturen. I, II	665, 811
" " , Moleculaire associatie bij koolstof-waterstof- zuurstofverbindingen, afgeleid uit het kookpunt en het soortelijk gewicht bij die temperatuur	1022
" " , Over de „densiteitsgetallen” van GROSHANS. I	1066
" " , Nog iets over van 't Hoff's aan de Zweed- sche Akademie gezonden verhandelingen	1150
" " , Argonbereiding als lesproef	1151
Kauffman (M.) , Een methode ter bepaling van de in water op- losbare vetzuren van botervet en andere vetten	364
Ketner (H. C.) , Mededeelingen op chemisch-hygiënisch gebied	148, 695
Kolthoff (I. M.) , Bepaling van de alkaliteit en het phosphorzuur- gehalte van asch van voedingsmiddelen. II	547
" " , De titratie van koolzuur en zijn zouten	780
" " , Wat zijn complexe ionen?	814
" " , De dissociatieconstanten van kwikhydroxyde	1016
" " , De ontmenging in het systeem aniline-water- glycerine	1081
Koopman (W.) , zie Hamburger (L.) .	
Korevaar (A.) , Een wetenschappelijk tijdschrift van de Neder- landse Chemiese Vereniging	379
Kruyt (H. R.) , Nieuwere onderzoekingen over kapillair-elektrische processen in verband met de kolloïdchemie	766
" " en van der Spek (Jac.) , Het mechanisme van het uitvlokkingsproces	950
Laar (J. J. van) , Nog eens z.g. overeenstemmende temperaturen	808 .

	Bladz.
Lagers (G. H. G.) , Over de totaalstikstofbepaling	492
Lam (A.) , Distributie en chemie	16
Mees (R. T. A.) , Is de scheiding van isotopen mogelijk?	622
Montagne (P. J.) , Diazoteering van 4-broom-4'-aminobenzophenon in alcoholische oplossing	526
Nieuwenburg (C. J. van) , Kwantitatieve onderzoeken over het aantasten van resistent glas door natriumhydroxyde	1034
Noorduyn (A. C.) , Een elektrische oven voor de micro-elementairanalyse	1131
Olivier (S. C. J.) , Mededeeling over kwikverdamping bij thermometers	325
Oosterhuis (E.) , De half-watt-lamp	595
Polak (J. J.) , Bijdrage tot de waardeering van de vriespuntsbepaling bij melkonderzoek	323
Prins (H. J.) , Over het verband tusschen katalyse en affiniteit	63
" " , Over reukstoffen	373
" " , Door natuurwetenschap tot beschaving?	529
" " , Isomerisatie en hydratatie van citronelaldoorzuren	627
" " , Eenvoudige demonstratie van de wateradditie aan terpineol door zuren	630
" " , Maatregelen tegen laboratoriumongevallen	646
" " , Over twee isomere citronelalen	692
" " , Onderlinge condensatie van evident-onverzadigde systemen	932
" " , Uit de historie der katalyse	1000
Ramondt (A. Slingervoet) , Over detonatie	544
Reesema (N. H. Siewertsz van) , Het gebruik van wetenschappelijk Nederlandsch	425
Regenbogen (A.) , zie Schoorl (N.) .	
Rinkes (I. J.) , Over Braun's reagens	895
" " , en van Hasselt (J. B. F.) , Bijdrage tot de kennis van het bixine. IV	888
Scheringa (K.) , Over de hypothese van Prout en het periodiek systeem	953
Schoorl (N.) , Eene methode ter bepaling van de in water oplosbare vetzuren van botervet en andere vetten	407
" " en Regenbogen (A.) , Maatanalytische suikerbepaling	221

Schreinemakers (F. A. H.) en de Baat (Mej. W. C.), Over verbindingen van het arsenigzuuranhydrid met zouten. I, II, III	141, 203, 244
Schreinemakers (F. A. H.), en de Baat (Mej. W. C.), Over natriumarsenieten. I, II	262, 288
Sluiter (C. H.), Ingezonden	242
Smits (A.), De rol der electronen in de chemie der metalen	798
" " , Electromotorische evenwichten en de verschijnselen van polarisatie en passiviteit	850
Snethlage (H. C. S.), Zijn opgeloste electrolyten gedissocieerd?	372
Spek (Jac. van der), -zie Kruyt (H. R.) .	
Steenbergen (H. D.), Zwavelzuur voor de nitraatreactie	647
" " , Iets over salicylzuurbepaling in voedings- middelen	914
Stutterheim (G. A.), De Haagsche verordening op de samen- stelling van brood.	815
Terwen (J. W.), De allotropie van phosphorus	180
Tombrock (W.), Metingswijze voor het conserveerend vermogen van taanmiddelen op vischnetgarens	1048
" " , Over tanen en taanstudie	1143
Traub (J. P.), Volgreacties, speciaal met het oog op de vet- verzeeping	371
Veen (A. van der), Röntgenogrammen van kristaltweelingen	488
" " , Polysymmetrie	508
" " , Een toepassing van den Baveno-tweeling	733
Verkade (P. E.), Over complexe organiese manganiverbin- dingen. I, II.	34, 420
" " , De synthese der eiwitstoffen.	89
Visser (S. W.), J. P. K u e n e n	338
Vürtheim (A.), Het verwerken van perchloraatresten verkregen bij de kalibepalingen	986
Waal (A. J. C.), Over soja-producten.	344
" " , Octrooien (zie het register van de onderwerpen).	
Waterman (H. I.), Invloed van aminoazijnzuur en α -amino- propionzuur op de inwerking van alkali op glucose	119
" " , Spontane infectie eener verzadigde kalium- chloraatoplossing	514

	Bladz.
Waterman (H. I.), Over de zure en basische eigenschappen van verschillende verbindingen.	1126
Witbaut (J. P.), Inwerking van ammoniak op aromatische koolwaterstoffen bij hoge temperaturen en bij aanwezigheid van katalysatoren	369
Wijk (W. E. van), Een lesproef	152
" " , Chemische didaktiek	310
" " , Een lesproef	315
Woudstra (H. W.), Ingezonden	200

REFERATEN.

	Bladz.
ADDENS (H. SMIT)	988, 989, 991
ALTING (A.)	480
ARENS (P.)	1058
ATEN (A. H. W.)	760
BETTINK (H. WEFERS)	481
BERK (L. H. VAN)	1052
BÖESEKEN (J.)	978
" " en HOFSTEDÉ (H. W.)	1153
BOORSMA (P. A.)	978
BORNWATER (J. TH.)	235
BRANDER (M.)	976
BRENDER à BRANDIS (G. A.)	1154
BREUKELEVEEN (M. VAN)	277
BROEKSMIT (T. C. N.)	941, 1112
BRUINS (H. R.), zie COHEN (ERNST).	
BRUYN (C. A. LOBRY DE), zie SMITS (A.).	
BÜCHNER (E. H.) en PRINS (ADA)	840
BIJL (A. J.), zie OLIE Jr. (J.).	
COHEN (ERNST), BRUINS (H. R.) en MEER (B. C. J. VAN DER)	326
" " en BRUINS (H. R.)	327, 480, 840
COMMUNICATIONS Netherl. Governm. Inst. Rubber I, II, III, IV	1049, 1055, 1056
DEUSS (J. J. B.)	841
DUIN (C. F. VAN)	942, 975
ECK (P. N. VAN)	1053
ELION (H.)	943
ENKLAAR (C. J.)	273, 274, 481
GEERLIGS. (H. C. PRINSEN)	755
GERMS (H. C.)	1156
GROLL (J. TEMMINCK)	516, 959
HAAR (A. W. VAN DER)	326, 329, 477, 519, 837
HAMBURGER (H. J.)	605
HEURN (F. C. VAN)	836
HEKMA (E.)	517
HISSINK (D. J.)	478
HOEFLAKE (M ^{lle} J. M. A.), zie HOLLEMAN (A. F.).	

HOFSTEDÉ (H. W.), zie BÖESEKRN (J.).	
HOLGEN (H. J.)	603
HOLLEMAN (A. F.) et HOEFLAKE (M ^{lle} J. M. A.)	274
HOLLEMAN (A. F.)	960
ITALLIE (L. VAN) en LEMKES (H. J.)	1155
„ (L. VAN) en STEENHAUER (Mej. A. J.)	230
JAEGER (F. M.)	481, 1136, 1137, 1138
„ „ en KAHN (J.)	1137
„ „ en MEES (R. T. A.)	1138
JANSEN (J. D.)	604
JONG (D. J. DE)	1140
JONG (M. DE)	327
KAHN (J.), zie JAEGER (F. M.).	
KAMPEN (G. B. VAN)	275, 276, 381, 476, 925, 943, 1157
KATZ (J. R.)	330
KESOM (W. H.)	277
KETNER (C. H.)	329, 760
KEUCHENIUS (P. E.)	834
KIMMAN (J. H.)	231, 232, 234, 479
KOLTHOFF (I. M.)	329, 757, 758, 836, 837, 956, 957, 958, 994
„ „ en LOHUIZEN (L. B. VAN)	759
„ „ zie SCHOORL (N.).	
KOREVAAR (A.)	604
KREGTEN (J. R. N. VAN)	605
KRUYT (H. R.)	383, 756
„ „ en MADE (Mej. J. E. M. VAN DER)	1111
LAAR (J. J. VAN)	841, 1005
LEENT (F. H. VAN)	516
LEMKES (H. J.)	759
„ „ zie ITALLIE (L. VAN).	
LOHUIZEN (L. B. VAN), zie KOLTHOFF (I. M.).	
MADE (MEJ. J. E. M. VAN DER), zie KRUYT (H. R.).	
MARCK (J. L. B. VAN DER)	235
MASSINK (A.)	756, 1111
MEER (B. C. J. VAN DER), zie COHEN (ERNST).	
MEERBURG (P. A.)	1054
MEES (R. T. A.), zie JAEGER (F. M.).	
MILIKAN (J.)	992
MILIUS (H. C.) en SCHOORL (N.)	477

	Bladz.
MONTAGNE (P. J.)	280
OLIE JR. (J.) en BIJL (A. J.)	479
OLIVIER (S. C. J.)	836
OS (D. VAN)	478
PRINS (ADA), zie BÜCHNER (E. H.).	
PRINS (H. J.)	977
ROMBURGH (P. VAN) en ZANDEN (J. M. VAN DER)	941
ROMIJN (G.)	272, 992, 1007
RUTGERS (A. A. L.)	835
SCHIEFFER (F. E. C.)	327
SCHIRM (A. H.) en WESTER (D. H.)	1189
SCHOORL (N.)	940, 1049
" " zie MILIUS (H. C.).	
" " en KOLTHOFF (I. M.)	940
SCHREINEMAKERS (F. A. H.)	278, 601, 602, 603, 1006
SMIT (P.)	955
SMITS (A.) en BRUYN (C. A. LOBRY DE)	326
STEENHAUER (Mej. A. J.), zie ITALLIE (L. VAN).	
STRAUB (J.)	960, 1052
STUTTERHEIM (G. A.)	518, 925, 995
TREUB (J. P.)	328, 606, 838, 1154
ULTÉE (A. J.)	834
VERHEY (M. G.)	1050, 1051
VIVARIO (R.) en WAGENAAR (M.)	383
VRIES (O. DE)	832, 833, 834, 1056, 1057
WAAL (A. J. C. DE)	606
WAGENAAR (M.), zie VIVARIO (R.).	
WATERMAN (H. I.)	382, 518, 958, 1112, 1113
WEERMAN (R. A.)	839, 840
WESTER (D. H.), zie SCHIRM (A. H.).	
WIBAUT (J. P.)	518
WURTH (TH.)	1058
ZIJP (C. VAN)	383
ZWIKKER (J. J. L.)	234
ZANDEN (J. M. VAN DER) zie ROMBURGH (P. VAN).	

REGISTER DER ONDERWERPEN.

	Bladz.
Adres van het Algem. Bestuur der Ned. Chem. Vereeniging .	202
Adressen , zie Limburg (Wet-).	
Akademie van Wetenschappen te Amsterdam (Koninklijke) .	105
Alchemie (Iets over de Chineesche), door H. J. HOLGEN . . .	400
Alizarineproef in melk.	910
Aminoazijnzuur en α -Aminopropionzuur op de inwerking van alkali op glucose (Invloed van), door H. I. WATERMAN .	119
Ammoniak voor ijsmachines in de gasfabriek te Arnhem (Be- reiding van vloeibaren) door W. MEYER CLUWEN . . .	162
Ammoniak op aromatische koolwaterstoffen bij hooge tempe- raturen en bij aanwezigheid van katalytatoren (De in- werking van), door J. P. WIBAUT	369
Ammoniakstikstof te bepalen met formaldehyd (Eene methode om), door G. H. C. VAN BERS	968
Amsterdamsche Chemische Kring . 113, 176, 254, 300, 391, 484, 1059, 1098	
Arginine in eiwitter (Een methode voor de nauwkeurige quantitatieve bepaling van), door B. C. P. JANSEN . . .	125
Argonbereiding als lesproef, door W. P. JORISSEN	1151
Arsenigzuur-anhydrid met zouten (Over verbindingen van het), door F. A. H. SCHREINEMAKERS en Mej. W. C. DE BAAT 141, 203, 244	
Asch van voedingsmiddelen . II (Alkaliteit en phosphorzuur- gehalte van), door I. M. KOLTHOFF	547
Baveno-tweeling (Een toepassing van den), door A. VAN DER VEEN	733
Bixine (Bijdrage tot de kennis van het), door I. J. RINKES en J. F. B. VAN HASSELT	888
Bloembollen (Samenstelling van)	947
Boekaankondigingen , zie het afzonderlijk register.	
Brandstofbesparing bij gas- en electriciteitsbedrijven . . .	299
Brandwonden (Behandeling van)	199
Braun's reagens (Over), door I. J. RINKES	895
Brongas	883
Brood (De Haagsche verordening op de samenstelling van), door G. A. STUTTERHEIM	815
Bruinkolen in Limburg	412

	Bladz.
Bureau van uitvinders te Groningen	820, 982, 1075
Chemische didaktiek , door W. E. VAN WIJK	310
Chemische fabrieken (Derde aanvullingslijst der lijst van)	50
Chemische industrie in het buitenland en hier te lande	75, 413
Chemische industrie en wetenschap	279
Chemische industrie in Nederlandsch-Indië (De), door H. C. PRINSEN GEERLIGS	1103
Chemische industrie op de Jaarbeurs te Utrecht (De Neder- landsche), door W. P. J.	291, 319
Chemische nijverheid in Nederland, door ENNO VAN GELDER.	611
„Chemische Techniek” , afdeling van de Middelbare Technische School te Dordrecht	609, 702
Chemisch-hygiënisch gebied (Mededeelingen op), door C. H. KETNER	148, 695
Chilisalpeter (Literatuur over)	417, 466
Chineesche alchemie (Iets over de), door H. J. HOLGEN	400
Chineesche mineralogie en Chineesche technologie (Iets uit de geschiedenis van de), door H. J. HOLGEN	468
Citronelal (Isomerisatie en hydratatie door zuren van), door H. J. PRINS	627
Citronelalen (Over twee isomere), door H. J. PRINS	692
Complexe ionen (Wat zijn), door R. N. DE HAAS	752
” ” ” ” ” I. M. KOLTHOFF	814
Complexe organische mangaanverbindingen , door P. E. VERKADE	34, 420
Condensatie van evident-onverzadigde systemen (Onderlinge), door H. J. PRINS	932
Congres (Zestiende Nederlandsch Natuur- en Geneeskundig) 317, 368	
Conserveeren van stoomketels	417
Copieerinktpotlooden	116
Delftsch Natuurwetenschappelijk Gezelschap	214, 1044, 1098
„Densiteitsgetallen” van Groshans (Over de) I, door W. P. JORISSEN	1066
Detonatie (Over), door A. SLINGERVOET RAMONDT	544
Diazoteering van 4 broom. 4' amino-benzophenon in alcoholische oplossing, door P. J. MONTAGNE	526
Dissociatieconstanten van kwikhydroxyde (De), door I. M. KOLTHOFF	1016
Distributie en Chemie , door A. LAM	16

	Bladz.
Dordtsche Chemische Kring	1098
Doyer (J. W.) †	253
Duitsche invloed op de chemische wetenschap in Nederland, door S. C. J. OLIVIER	610
Eiwitstoffen (Synthese der), door P. E. VERKADE	89
Electrochemie (Werken van chemisch-technischen aard over)	1118
Electrolyten gedissocieerd? (Zijn opgeloste), door H. C. S. SNETHLAGE	372
Electronen in de chemie der metalen (De rol der), door A. SMITS	798
Entrepôt tot fabrieken van chemische producten	882
Enzymewerkingen in de Oost-Aziatische huisindustrie (Toe- passing van), door H. C. PRINSEN GEERLIGS	5
Errata . . . 86, 160, 242, 286, 362, 368, 436, 593, 912, 1032,	1046
Explosiegrenzen (Literatuur over).	592
Fabrieken , in Nederland te stichten	300, 521
Fletcheren	178
Fransche boeken op het gebied der chemie	678, 738, 778, 796
Gas (Analyse van zeer geringe hoeveelheden), door L. HAMBURGER en W. KOOPMAN	742
Genootschap ter bevordering van natuur-, genees- en heelkunde te Amsterdam (Natuurkundige sectie van het)	214
Genootschap ter bevordering van melkkunde, vergadering op 26 Mei te Amsterdam	538
Glas door natriumhydroxyde (Kwantitatieve onderzoekingen over het aantasten van resistent) door C. J. VAN NIEUWENBURG	1034
Glas- en porseleininkt	336
Glasfabrieken (Lijst van)	286
Glucosestroop (literatuur)	59
Hazewinkel (J. J.) † , door H. C. PRINSEN GEERLIGS	267
Half-Watt-lamp (De), door E. OOSTERHUIS	595
van 't Hoff-fonds	253, 538
van 't Hoff's aan de Zweedsche Akademie gezonden verhan- delingen (Nog iets over) door W. P. JORISSEN	1150
Hoogewerff (Huldiging van Prof. Dr. S.), het Hoogewerff-fonds	824
Hulp personeel (Opleiding van chemisch)	1120
Ingenieurs (Orde van Nederlandsche Raadgevende)	113
Ingezonden , door H. W. WOUDESTRA	200
" " C. H. SLUITER	242
" " A. F. HOLLEMAN	436

Natriumarsenieten (Over), door F. A. H. SCHREINEMAKERS en MEJ. W. C. de BAAT	262, 288
Natriumhypochloriet (Een eenvoudig toestel voor de elektro- lytische bereiding van), door A. H. W. ATEN	398
Natuurkundig Genootschap te Breda	237
Natuurwetenschap tot beschaving? (Door), door H. J. PRINS	529
Nederlandsche Bibliografie 1916	115
Nederlandsche Chemische Vereeniging.	
Vergadering te 's-Gravenhage op 28 December 1916	4
" " " " 14 Juli 1917 563, 619, 682	
Vergadering te Utrecht op 28 December 1917	1047
Nitraatreactie (Zwavelzuur voor de), door H. D. STEENBERGEN	647
Nitrophenylhydrazine uit m-nitro-aniline volgens BISCHLER en BRODSKY (Vorming van), door A. W. VAN DER HAAR	147
Octrooien 82, 133, 155, 238, 282, 333, 431, 462, 503, 539, 614, 634, 675, 761, 845, 927, 963, 1010, 1029, 1060, 1114,	1160
Octrooiwetgeving in Duitschland	680
Onderwijs (De buitenlandsche zijde van ons)	460
Onderwijs en onderzoek zijn voorwerpen van Staatszorg	907
Ontmenging in het systeem aniline-water-glycerine (De) door I. M. KOLTHOFF	1081
Overeenstemmende temperaturen , door W. P. JORISSEN . 665, 811 " " (Nog eens z.g.), door J. J. VAN LAAR	808
Ozoon en zijn inwerking op organische verbindingen (De onder- zoekingen van C. D. HARRIES over het), door C. J. ENKLAAR	638
Papierindustrie in Ned. Indië	77, 113, 130, 214, 254
Passiviteit (Electromotorische evenwichten en de verschijnselen van polarisatie en), door A. SMITS	850
Pasteur's beginsel van het verband tusschen moleculaire en fysische dissymmetrie (Over), door F. M. JAEGER	706
Perchloraatresten , verkregen bij de kalibepalingen (Het ver- werken van), door A. VÜRTHEIM	986
Phosphorus (De allotropie van), door J. W. TERWEN	180
Polysymmetrie , door A. VAN DER VEEN	508
Prange (A. J.) †	502
Prinsen Geerlig's-Fonds te Amsterdam	820
Prout en het periodiek systeem (Over de hypothese van), door K. SCHERINGA	953

	Bladz.
Prijsvraag van de Technische Hoogeschool	155
" " " Rijksuniversiteit te Leiden	460
Prijsvragen in zake kolen- en voedselnoed	906
Quo vadimus , door ERNST COHEN	438
Ramsay Memorial Fund (Het)	1107
Referaten , zie het afzonderlijke register.	
Relativiteitstheorie (Literatuur over de) . . . 159, 418, 822,	1090
Reukstoffen , door H. J. PRINS	373
Röntgenogrammen van kristal-tweelingen , door A. VAN DER VEEN	488
Rotterdamsche Chemische Kring . . . 198, 237, 279, 392,	1029
Rubbercultuur in Nederl.-Indië (Archief voor de), ...	794
Rijksbureau tot onderzoek van handelswaren	521
Salicylzuurbepaling in voedingsmiddelen (Iets over), door H. D. STEENBERGEN	914
Scheffer (F. E. C.)	904
Schoolvoeding , door F. H. VAN DER LAAN	461
Soja-producten (Over), door A. J. C. DE WAAL	344
Stelsel $H_2O - Bi_2O_3 - HCl$ bij 30° (Het), door W. JACOBS	208
Studiereizen , door ERNST COHEN	657
Suikerbepaling (Maatanalytische), door N. SCHOORL en A. REGENBOGEN	221
Suyver, (J. F.) †	386
Syndicaatsexamen	1077
Taanmiddelen op vischnetgarens (Metingswijzen voor het conserveerend vermogen van), door W. TOMBROCK	1048
Tanen en taanstudie (Over), door W. TOMBROCK	1143
Taylorstelsel in de chemische industrie (Het)	1060
Technologisch gezelschap te Delft	113, 1029
Tentoonstellingsbelangen (Nederlandsche Vereeniging van)	881
Terpineol door zuren (Eenvoudige demonstratie van de water- additie aan), door H. J. PRINS	630
Tjaden Modderman (R. S.) , 22 Juni 1857—22 Juni 1917	573
Totaalstikstofbepaling (Over de), door G. H. G. LAGERS	492
Twentsche Chemische Kring	360, 946
Uitvindersinstituten	1074
Uitvlokkingsproces (Het mechanisme van het), door H. R. KRUYT en JAC. VAN DER SPEK	950
Uitvoer uit Nederland (Verboden)	411

	Bladz.
Utrechtsche Chemische Kring	113, 198, 237, 301, 982
Vacantie-cursus te Utrecht	392
Vereeniging van gebruikers van stoomketels en krachtwerktuigen	414
Vetharding in Nederl. Indië	521
Vetzuren van botervet en andere vetten (Eene methode ter bepaling van de in water oplosbare), door M. KAUFFMAN	364
Vetzuren van botervet en andere vetten (Eene methode ter bepaling van de in water oplosbare), door N. SCHOORL	407
Volgreacties , speciaal met het oog op de vetverzeeping, door J. P. TREUB	371
Voorschriften	199, 336, 395, 418
Vriespuntsbepaling bij melkonderzoek (Bijdrage tot de waardeering van de), door J. J. POLAK	323
Watergehalte van gebuild tarwebrood, door J. D. FILIPPO	922
Werst (J. J.) †	74
Wetenschappelijk Nederlandsch (Het gebruik van), door N. H. SIEWERTSZ VAN REESEMA	425
Wetenschappelijk tijdschrift van de Nederlandse Chemiese Vereniging (Een), door A. KOREVAAR	379
Wetenschappelijk tijdschrift van de Nederlandsche Chemische Vereeniging (Een), door ERNST COHEN	406
Wolfram- en siliciumbepaling in wolframstaal, door C. F. VAN DUIN	169
Zegelwet	821
Zuinigheidsgascomfoor	1046
Zure en basische eigenschappen van verschillende verbindingen (Over de), door H. I. WATERMAN	1126

Titels der in dezen jaargang aangekondigde boeken, enz.

	Bladz.
ALESSANDRI (P. E.), Urologia, chimica en microscopica . . .	761
ARENDS (G.), Volkstümliche Anwendung der einheimischen Arzneipflanzen	586
Arzneipflanzen. Merkblätter des Kais. Gesundheitsamts . . .	944
BAILLAUD (B.) e. a., Un demi-siècle de civilisation française (1870—1915)	112
BAVINK (B.), Einführung in die allgemeine Chemie	535
BARBIER (H.) et PARIS, (J.), Chimie photographique	500
BECKURTS (H.), Jahresbericht über die Fortschritte in der Untersuchung der Nahrungs- und Genussmittel, 1914 . .	278
BERGER (FR.), Von Biene, Honig und Wachs	793
BERKHOUT (A. H.) en GEERLIGS (H. C. PRINSEN), Indische Cultuuralmanak, 1917	428
BIEDERMANN (R.), Chemiker-Kalender 1917	316
BILTZ (H.), Qualitative Analyse unorganischer Substanzen . .	252
BINZ (A.), Das Studium der Chemie	457
BIOLIK (J.), Kohle und Erz im Interesse eines ehrenvollen Völkerfriedens	818
BOLLAND (G. J. P. J.), Natuurbegrip en leven	843
BORCHERS (W.), Metallhüttenbetriebe. I: Kupfer	700
BOTTLER (M.), Neuerungen in Bleich-, Reinigungs-, und Deta- chiermitteln	904
BOYLE (R.), The Sceptical Chymist	519
BURTON (E. F.), The Physical Properties of Colloidal Solutions	53
BYGDÉN (A.), Silicium als Vertreter des Kohlenstoffs organi- scher Verbindungen	558
CALCAR (R. P. VAN), De beteekenis der voedingsleer bij schaarschte aan levensmiddelen	607
CALMES (A.), Der Fabriksbetrieb	701
CENTNERZWER (M.), Cours de manipulations de chimie physique et d'électrochimie	408
„ „ Die chemische Verwandtschaft und ihre Bedeutung für die Technik	409
CONWAY (A. W.), Relativity	1094
COUPIN (H.), Lectures scientifiques sur la chimie	109

COUVERT (H.), Practische oefeningen in natuurkunde voor het onderwijs aan de Middelbare Koloniale Landbouwschool te Deventer	586
DAM (W. VAN), Opstellen over moderne zuivelchemie	457
DESSAUER (F.) und WIESNER (B.) e. a., Leitfaden des Röntgen-Verfahrens	776
DOELTER (C.) e. a., Handbuch der Mineralchemie	777
DONK (A. D.), Beknopt leerboek der scheikunde van Dr. W. Meyeringh	384
DUBSKY (J. V.), Vereinfachte quantitative Mikro-elementar-analyse organischer Substanzen	55
DUNSTAN (A. E.) and THOLE (F. B.), A Senior Experimental Chemistry	108
DUTILLEUL (J.) et RAMÉ (E.), Les sciences physiques et naturelles	673
EINSTEIN (A.), Die Grundlage der allgemeinen Relativitätstheorie	1090
" " Ueber die spezielle und die allgemeine Relativitätstheorie (gemeinverständlich)	1044
ENKLAAR (C. J.) en WIJK (H. J. VAN), Handleiding bij de praktische lessen in de chemie	408
ENKLAAR (J. E.) en ENKLAAR (C. J.), Grondbeginselen der chemie; deel II: organische chemie	1096
FREUNDLICH (E.), Die Grundlagen der Einstein'schen Gravitationstheorie	1092
FUCHS (E.), Der Weltkrieg in der Karikatur	672
GOERGES (H.), Elektrische Oefen	501
GRAVE (J. J. SALVERDA DE) e. a., Nederland-Frankrijk	735
GRIMME (W. F. A.), Scheikunde voor land- en tuinbouw cursussen	1025
GROSSMANN (H.), Der Kampf um die industrielle Vorherrschaft	632
GROTH (P.), Chemische Krystallographie, IV: Aromatische Kohlenstoffverbindungen mit <i>einem</i> Benzolring	1097
GÜNTHER (H.), Das Mikroskop und seine Nebenapparate . . .	819
GUPTA (C. M.), Vocabulary of Indian Medicinal Substances and Drugs	315
HARLOFF (W. H. TH.) en SCHMIDT (H.), Handleiding voor de tropische witsuikerfabricatie	559
HELLER (G.), Ueber die Konstitution des Anthranils	129
HESSE (A.) und GROSSMANN, (H.), Englands Handelskrieg und die chemische Industrie	879

	Bladz.
HIGGINS (S. H.), Dyeing in Germany and America with Notes on Colour Production	129
HINDHEDES Kontor for Ernaeringsundersogelser (3 ^{die} , 4 ^{de} , 7. Beretning fra M.)	56
HINDHEDE (M.), Moderne Ernährung.	56
" " Praktisches Kochbuch zum System Dr. med. Hindhede	56
HISSINK (D. J.), De bodem	482
HOFFMANN (M. K.), Lexikon der anorganischen Verbindungen	673
HOLSBOER (H. B.) en SLUITER (C. H.), Handleiding bij het chemisch practicum	408
HUFFEL (N. G. VAN), Natuur en vernuft	57
IDZERDA (W. H.), De broomverfdruk (broomoliedruk)	671
JAGT (H. A. C. VAN DER), Handleiding voor onderzoekingen in het laboratorium voor suikerscholen, beetwortel- en rietsuikerfabrieken	1095
" " " " , Tabellen ten gebuik in het schei- kundig laboratorium van suikerscholen, beetwortel- en rietsuikerfabrieken	1095
JANSEN (B. C. P.), Leidraad voor het physiologisch practicum, physiologische chemie	358
JOHNSON (R. H.) and HUNTLEY (L. G.), Principles of Oil and Gas Production	73
KALMA (G.), Brandstoffenleer voor machine-technici	1040
KATZ (J. R.), Het oudbakken worden van het brood in verband met het vraagstuk van den nachtarbeid der bakkers	650
" " , Onderzoekingen naar het oudbakken worden van brood en de middelen om dit te voorkomen I.	650
KEESOM (W. H.), Röntgen-stralen en structuur van kris- tallen, drie voordrachten van H. A. Lorentz	1072
KILLOP (M. Mc.), Food Values	107
KOBERT (R.), Neue Beiträge zur Kenntnis der Saponinsubstanzen	330
KÖHLER (F.), Die Reichskalorienkarte	331
KOSSEL (A.), Leitfaden für medicinisch-chemische Kurse	482
KRAMERS (J.), Leerboek der algemeene scheikunde	107
KRUIJTBOSCH (D. J.), Schriftelijke opgaven van het eindexamen der hoogere burgerscholen vanaf 1885	410
LACOMBLÉ (L.), Noorwegen, zijn handel, nijverheid en verkeer	1073
LANDVOGT (R.), Die Hygiene als Staatsmonopol	251

	Bladz.
LANE-CLAYPON (J. E.), Milk and its Hygienic Relations	106
LANGE (K. R.), Die Nebenproducte der Leuchtgasfabrikation	213
LASSAR-COHN, Praxis der Harnanalyse	251
LAZUECH (E.), Lois fondamentales sur les émulsions	903
LEGAHN (A.), Physiologische Chemie	648
LÉMERAY (E. M.), Le principe de relativité	1093
LEWKOWITSCH (J.), Chemical Technology and Analysis of Oils, Fats and Waxes	980
LOEW (O.), Zur chemischen Physiologie des Kalks bei Mensch und Tier	175
LÖFFL (V. K.), Die chemische Industrie Frankreichs	499
LULOFS (W.), Hoe bezuinig ik op mijn electriciteitsverbruik?	537
MALATESTA (G.), Il catrame ed i suoi derivati	945
MARTIN e. a., Industrial Gases	174
MEYER (TH.), Arzneipflanzenkultur und Kräuterhandlung	298
MEYIER (J. E. DE), De Technische Vraagbaak voor Nederland en Koloniën	1009
Mikrokosmos, Zeitschrift für angewandte Mikroskopie, Mikro- biologie, Mikrochemie u. mikroskopische Technik	385, 674
MOOR (C. G.) and PARTRIDGE (W.), Aids to Bacteriology	51
MORTIMER (F. J.), Photograms of the Year 1916	672
MUELLER (ED. JUSTIN-), Les turgoides	903
NAMIAS (R.), Il processo bromolio ovvero la bromoleotipia	1041
NEUBERGER (A.), Fleisch- oder Pflanzenkost? Justus Liebig über Nahrung, Ernährung, Zubereitung und Zusammen- setzung der Speisen und Getränke	55
NOUHUYS (H. VAN), De suikergeëmployeerde op Java	1157
PETIT (G.) et LEUDET (M.), Les allemands et la science	111
PHOTOPHILUS, La fotografia in pratica	1041
PREGL (F.), Die quantitative organische Mikro-analyse	298
PRITZKER (J.), Der Tabak und das Rauchen	585
PROCTER (H. R.), Die Lederfabrikation	483
RATHENAU (W.), Deutschlands Rohstoffversorgung	648
RECKNAGEL (H.), Kalender für Gesundheitstechniker, 1917	500
REMENOWSKY (E.), Erdmann-König's Grundriss der allge- meinen Warenkunde	110
Repetitorium und Praktikum der quantitativen Analyse. I Teil: Massanalyse	535
REYCHLER (A.), Phénomènes adsorptionels et réactions tinctoriales	54

	Bladz.
RIZZINI (E.), L'industria dei colori e delle vernici	996
ROBERTS (A. A.), The Poison War	212
ROSMAN (L. A. S.), Nederlandsche electrotechnische kalender	459
ROTH (W. A.), Physikalisch-chemische Uebungen	356
ROTHÉ (E.), Cours de physique	842
SACHSZE (R.), Chemische Technologie	701
SANDER (A.), Die Gasindustrie	649
SARTORY (A.), Guide pratique des manipulations de mycologie parasitaire à l'usage des pharmaciens	632
Scientists' Reference Book & Diary 1917 (The)	74
SCHLICH (M.), Raum und Zeit in der gegenwärtigen Physik.	1009
SCHNEGG (H.), Die essbaren Pilze und deren Bedeutung für unsere Volkswirtschaft und als Nahrungsmittel	249
SCHOORL (N.), Picnometers en dompellichamen voor hydro- statische weging	1158
SCHWARZE (W.), Vorschule der Chemie	456
SELME (L.), Principe de Carnot contre formule empirique de Clausius	1007
Sharples Speciality Company (The), The Use of Super- Centrifugal Force in the Laboratory	1071
SHEPPARD (S. E.), Lehrbuch der Photochemie	359
Siemens zur Jahrhundertfeier seines Geburtstagen (Dem An- denken an Werner)	357
SIMONIS (H.), Die Chromone	1027
SIMONSEN (E.), Die neue Methode für Denaturierung von Spiritus	536
SPENCER (G. L.), A Handbook for Cane-Sugar Manufacturers and their Chemists, ...	106
SLUITER (C. H.), Repetitorium der elementaire scheikunde	317
SLIJPER (H. J.), De compressie-koelmachines	153
SPITZEN (R. J.) en WESTER (D. H.), Uitgewerkte recepten ten gebruike bij Opwijd a's Recepteerkunst	995
STADT (H. J. VAN DE), Beknopt leerboek der scheikunde	384
" " " " , Scheikunde-vraagstukken	384
STAVORINUS (D.), Hoe bezuinig ik op mijn gasverbruik?	537
STEIN (A.), Die Lehre von der Energie	297
STOKLASA (J.), Das Brot der Zukunft	606
STRACHE (N.), Das Benzin	73
Supplement 1917 van Chemisch Jaarboekje 1915-'16	175
TAVERNE (N. J. A.), Leiddraad bij het onderwijs in de scheikunde	429, 961

	Bladz
TERWOGT (P. C. E. MEERUM), Leerboek der anorganische chemie	1042
THAMM (J.), Pressen und Formen von Brenntorf	236
THORPE (E.), The Right Honorable Sir Henry Enfield Roscoe. A Biographical Sketch	1042
TOGGENBURG (F.), Nahrungsmittelchemisches Praktikum . . .	52
TOGNOLI (E.), Reattivi e Reazioni	631
TORNQUIST (A.), Die Bedeutung der Mineral-Lagerstätten der Balkanhalbinsel und der Türkei für Mitteleuropa	197
VAES (F. J.), Graphische voorstellingen	1072
VEEN (A. L. W. E. VAN DER), Crystallographie I.	777
VEN (D. J. VAN DER), Ons mooie Nederland: Gelderland. . . .	672
VERHEY (B. A.), Ingenieurskalender, 1917	458
VOSMAER (A.), Ozone. Its Manufacture, Properties and Uses	409
VREEDENBURGH JR. (C.), Succes in de fotografie	153
VRIES JR. (R. W. P. DE), Hoe onze prenten gemaakt worden.	672
WALSEM (G. C. VAN), Die morphologische Blutuntersuchung am Krankenbett	1158
WATERMAN (H. I.), Handleiding bij de practische oefeningen in het scheikundig laboratorium	1059
WATERMAN (H. I.) en GOUDRIAAN (F.), Verzameling vraag- stukken	1042
WHELDAL (M.), The Anthocyanin Pigments of Plants	407
WIBAUT-ISEBREE MOENS (Dr. N. L.), Bijdrage tot de kennis omtrent de vervuiling van water in en om Amsterdam	249
WISSELINK (W. H.), Natuurkundige vraagstukken	631
WUTH (B.), Das Farben und Bleichen von Dr. J. Herzfeld, III Teil: Die Praxis der Färberei	129

